

Tillfälle 2: Kommunikation

Schema för dagen

- Följa upp hemuppgift 1- Barnets stund
- Dagens tema: Kommunikation
 - Följa upp hemuppgift 2- Hur och varför ditt barn kommunicerar
 - Strategin Locka fram kommunikation för att främja barnets kommunikationsutveckling med SBK-kedjan
 - Gå igenom nya hemuppgifter
- Dagens mål:
 - Kunna skapa tillfällen som motiverar till kommunikation

Hemuppgift 1- Barnets stund

- Hur gick det?
 - Beskriv kort vad du och ditt barn gjort.
 - Hur blev det för dig?
 - Hur reagerade ditt barn?
- Mål för barnet:
 - acceptera och/eller uppskatta din närvaro och samspel under barnets stund
- Mål för dig som förälder:
 - ge barnet kravlös positiv uppmärksamhet
- Mål för dig och ditt barn:
 - få en positiv stund tillsammans, stärka er relation

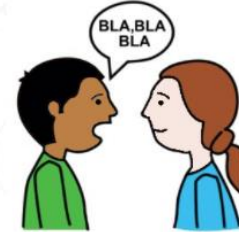
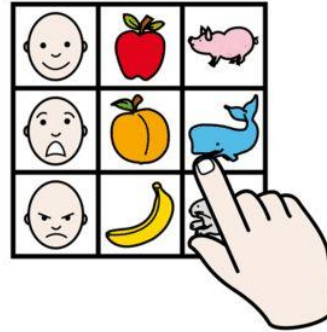
Dagens tema: Kommunikation

Vad är ett beteende?

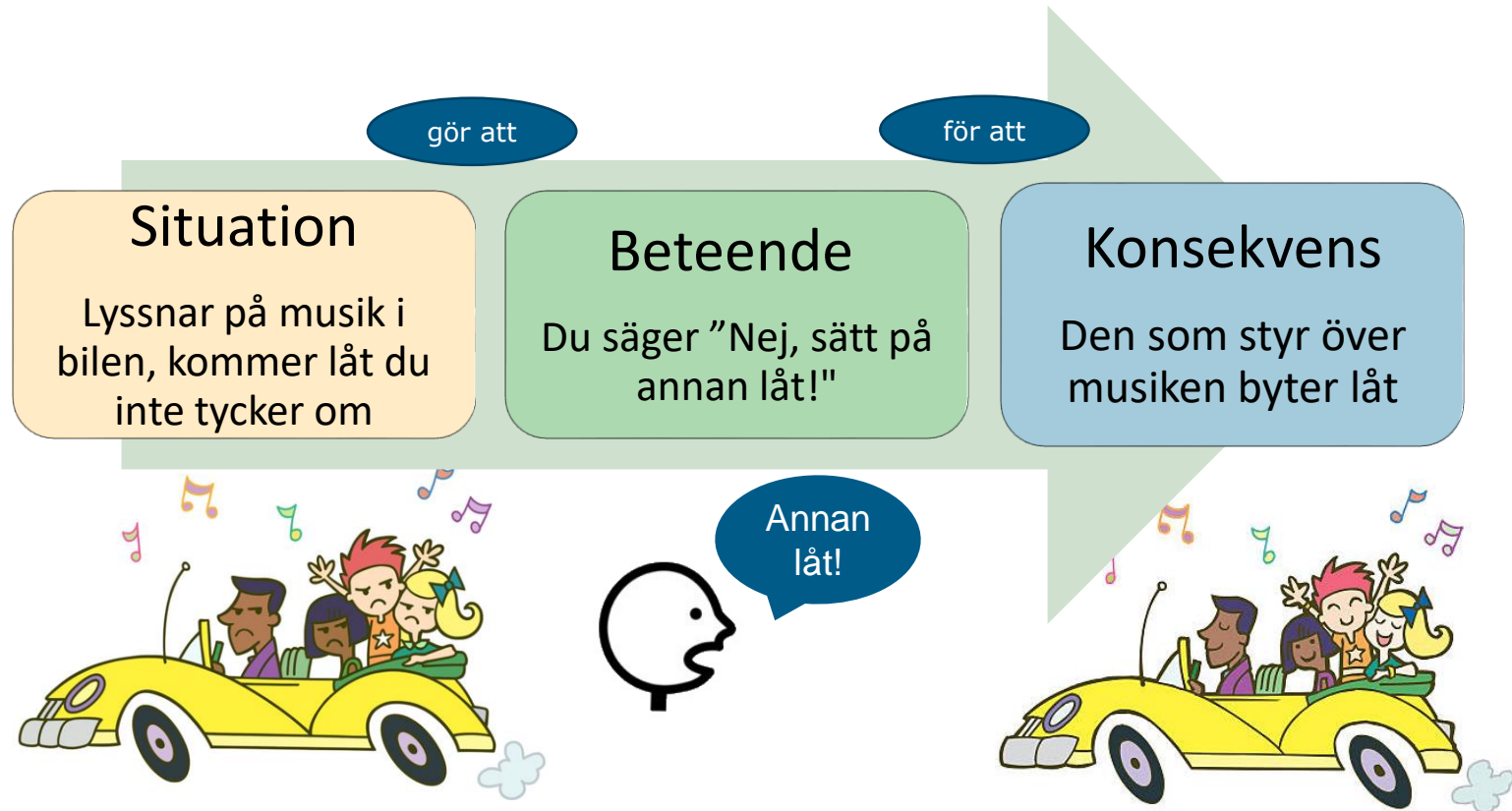

- Allt vi gör, säger och tänker är beteenden

- Kommunikation är något vi gör- alltså är det ett beteende

Kommunikation enligt SBK-kedjan

S – B – K

utan och med kommunikation

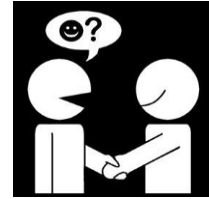
Situation	Beteende	Konsekvens
<p>Hungrig, vill ha äpple</p> 	<p>Öppnar kylskåpet</p> 	<p>Tar äpple (ingen kommunikation)</p>
<p>Hungrig, vill ha äpple</p> 	<p>Drar förälder till kylskåpet </p> <p>Tecknar "äpple"</p> <p>Pekar på "äpple"-bild</p> <p>Säger "äpple"</p>	<p>Får äpple (genom kommunikation)</p>

Varför kommunicerar vi?

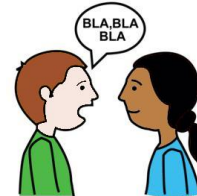
- Begära
- Protestera

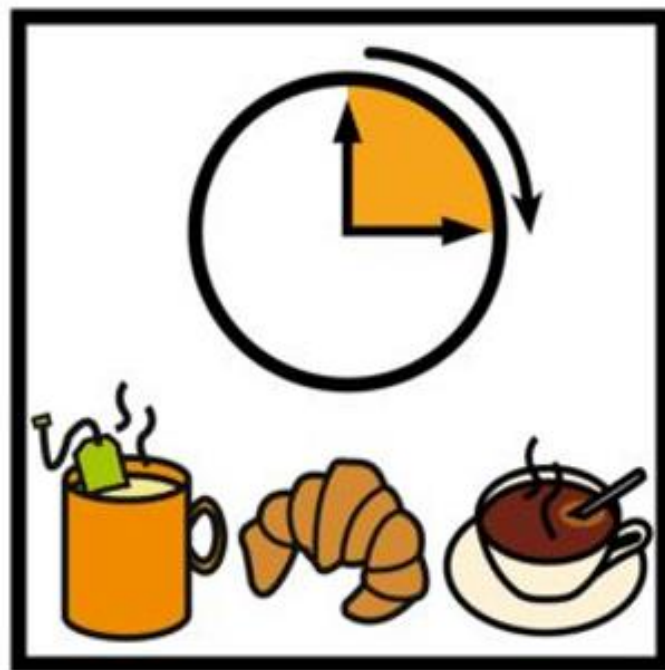
- Kommentera
- Sociala fraser

- Berätta, beskriva
- Ställa frågor
- Svara på frågor

Rast

Vanliga svårigheter med kommunikation vid autism

- Förstå hur och varför man kommunicerar med andra
- Ögonkontakt
- Annorlunda kroppsspråk
- Dela uppmärksamhet
- Förstå andras intentioner

Hur kan vi hjälpa barn att utveckla sin kommunikation?

Utgå från barnets intresse

Gör dig själv intressant och "behövd"

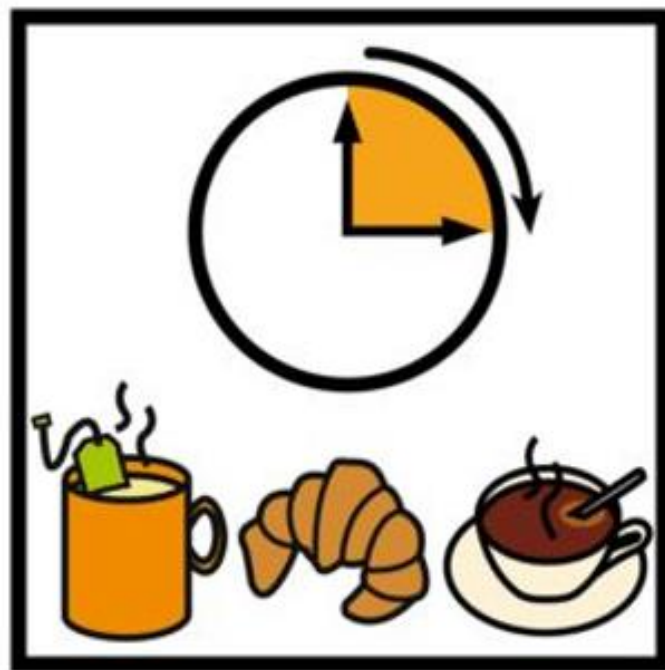
Övertolka barnets signaler

Erbjud alternativa
kommunikationssätt (inte bara tal)

Var modell och guida barnet vidare

Rast

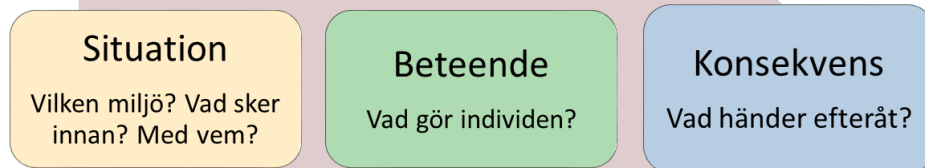

Strategier för att lära barnet att kommunicera

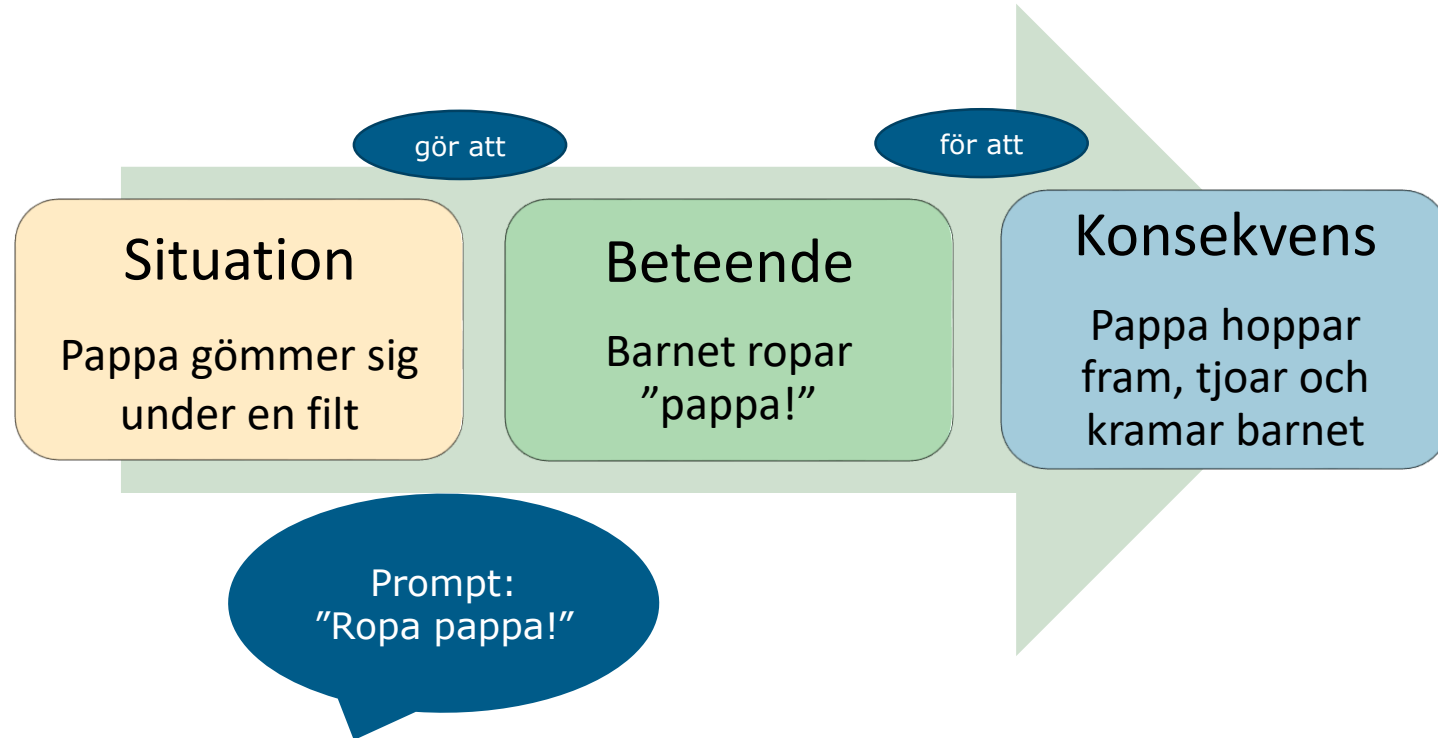
- **S – B – K**

- Förstå beteenden
- Påverka beteenden (öka eller minska)
- Lära barn nya beteenden

- **Prompt** – strategi för att hjälpa barnet göra beteenden

S-B-K för att lära barnet att kommunicera

Förstärkande konsekvens

- När konsekvensen leder till att beteendet upprepas i en liknande situation är den *förstärkande*.
- Förstärk direkt efter beteendet!
- Exempel på vanlig *förstärkning*
 - Får tillgång till något (ätbart/leksaker/aktivitet)
 - Får uppmärksamhet/ beröm
- När du vet vad barnet tycker om kan du hjälpa till att *förstärka* de beteenden som barnet behöver lära sig/göra mer av

Prompt = hjälp att lyckas

När?

Det är för svårt för barnet att göra själv:

- Ej motiverad
- Osäker, vet inte när eller hur
- Helt nytt och svårt

Hur?

Identifiera vilket sätt som fungerar bäst:

- Ta barnets händer, gör tillsammans
- Var modell
- Använd gester, peka
- Säg vad barnet ska säga/göra

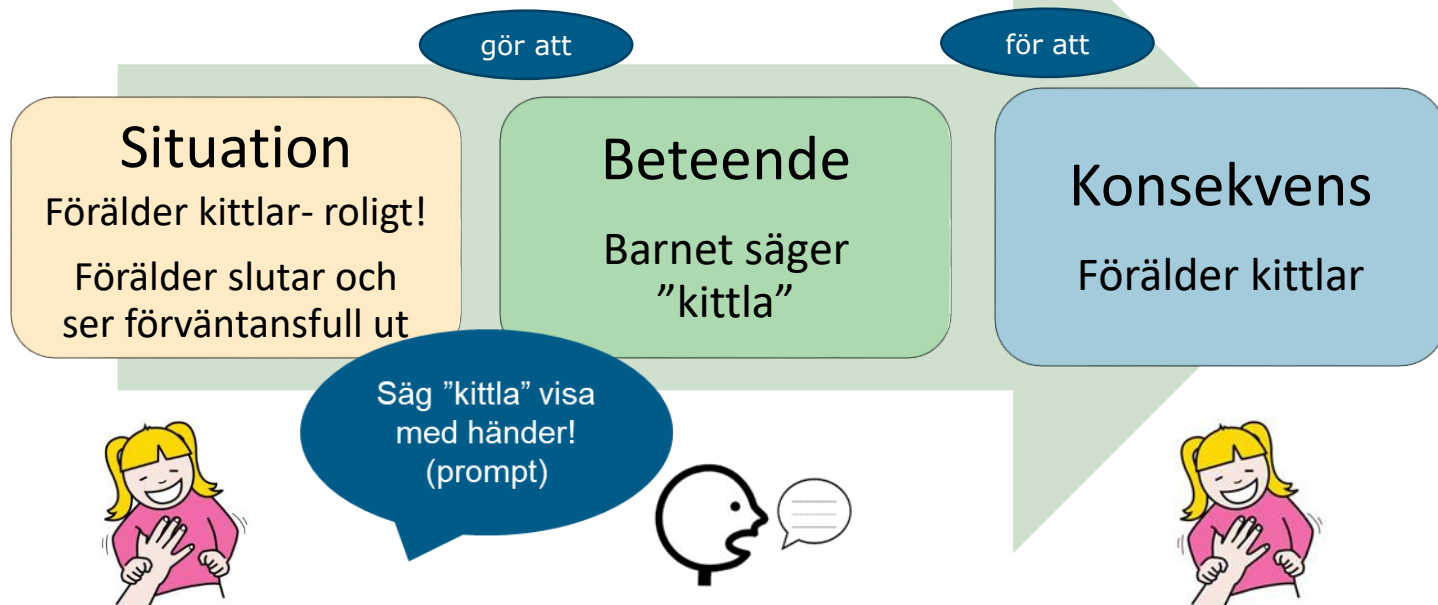
Låt barnet göra sista delen själv och lyckas!

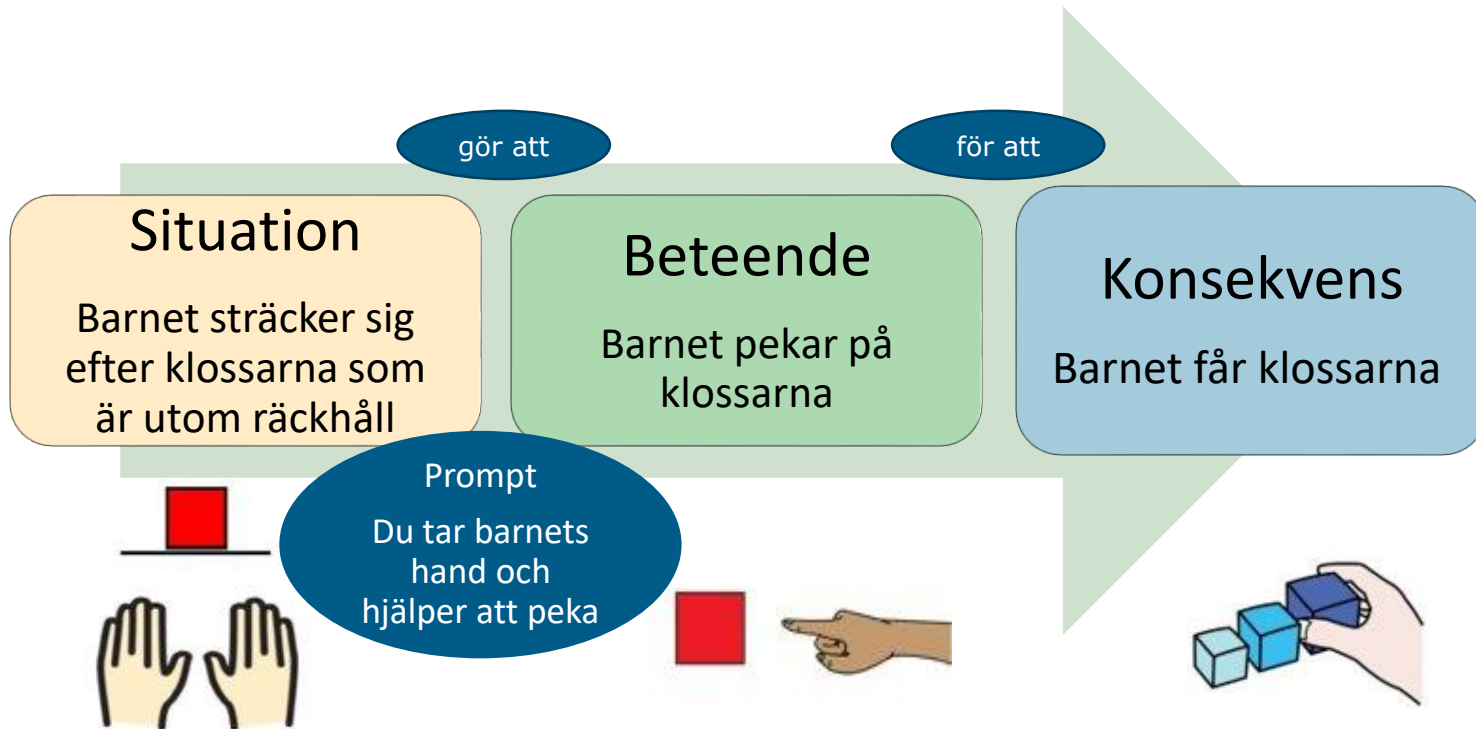
SBK utan prompt

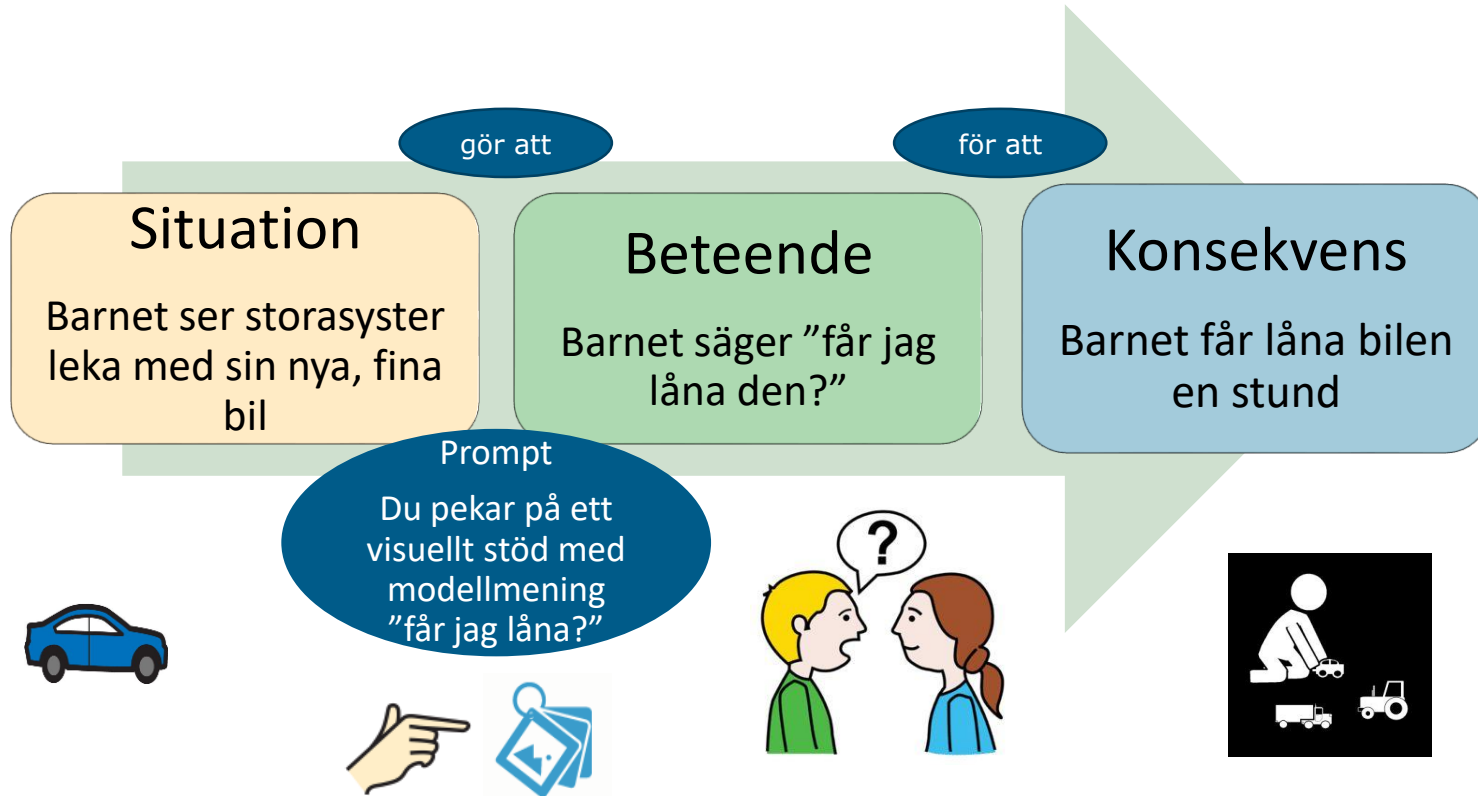
SBK med prompt

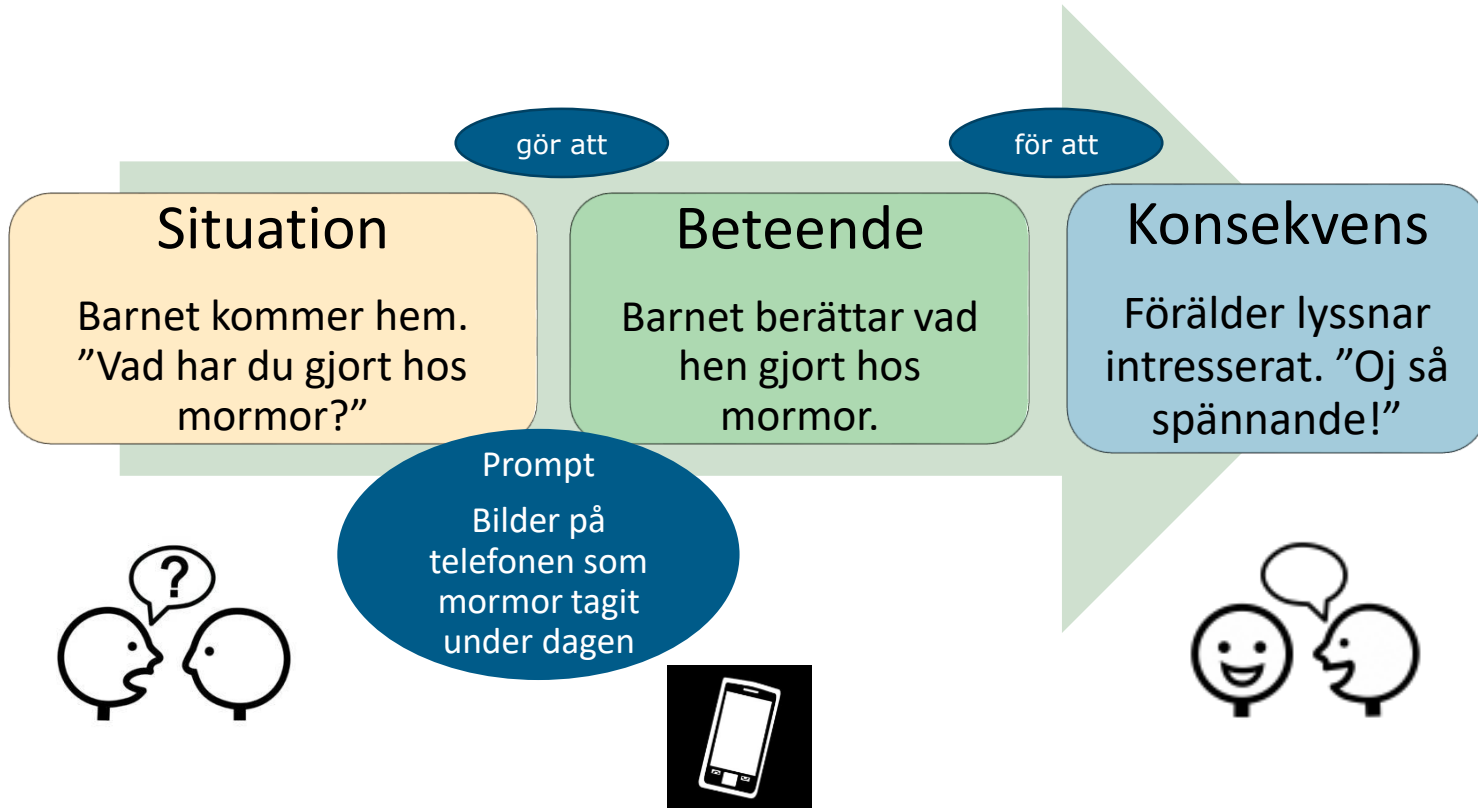
SBK med prompt

SBK med prompt

SBK med prompt

Strategin *Locka fram kommunikation*

Utgå från barnets intresse och planera en situation som ger barnet anledning att kommunicera!

Varför?

- Skapa inlärningstillfällen för kommunikation
- Visa barnet att det leder till något positivt (förstärkning)

Hur?

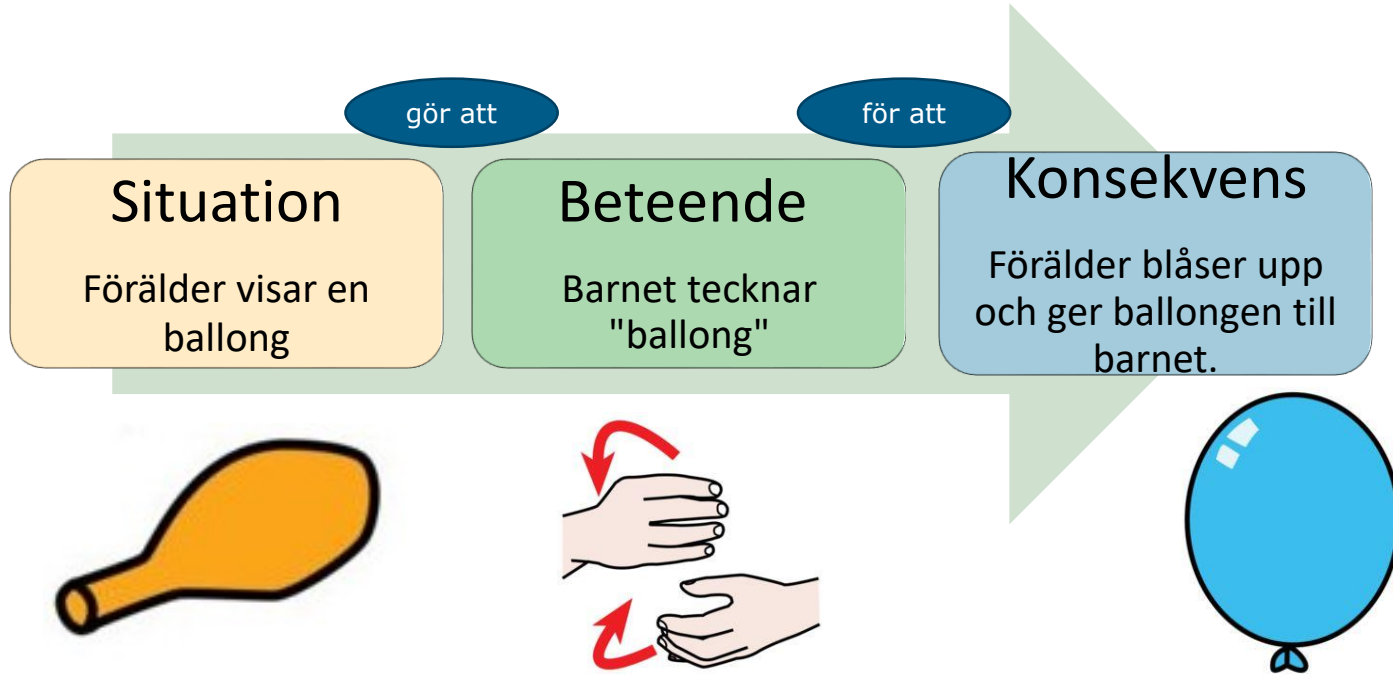
1. Planera en situation som du tror gör att barnet vill kommunicera något
2. Vänta in och se förväntansfull ut
3. Om barnet behöver hjälp att kommunicera: prompta!
4. Tolka och bekräfta = uppmärksamma och förstärk barnets beteende

Förslag på hur du kan planera en situation

- Skapa hinder
- Lägg favoritföremål så att barnet ser men inte når det
- Små portioner/mängder godis/mat/dryck- vill ha mer
- Gör något oväntat
- Leksaker som barnet inte klarar själv
- Gör paus i rolig aktivitet

Locka fram kommunikation – S-B-K

Film

Leta efter exempel på "locka fram kommunikation"!

<https://www.youtube.com/watch?v=oAtdFxD53GQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=wWVVUihDhuI>

Locka fram kommunikation, Alex

gör att

Situation

Kittlar barnet, stannar plötsligt upp och väntar på reaktion

för att

Beteende

Barnet viftar med fingrarna

Konsekvens

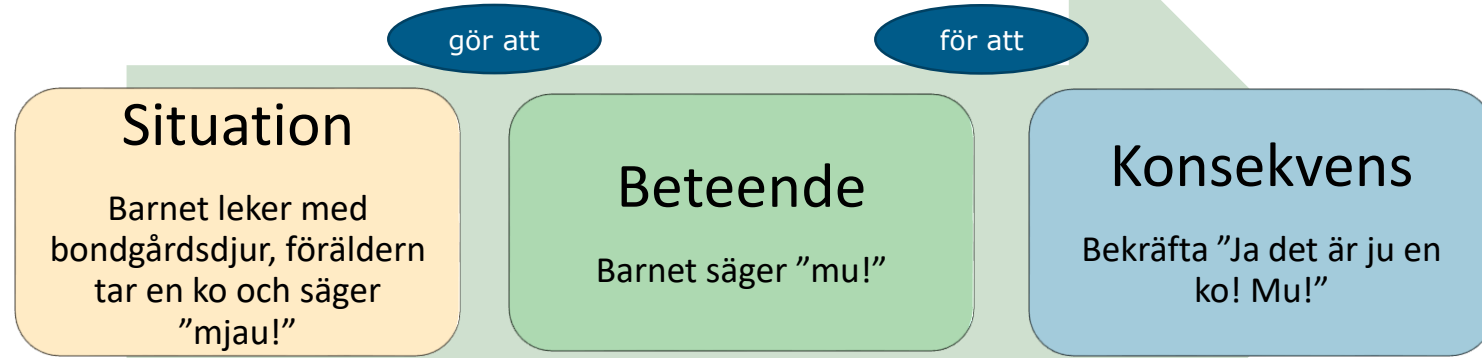
Säger "Kittla mera!", viftar med fingrarna och kittlar

Prompt

"Kittla?" + viftar intensivt med fingrarna för att barnet ska titta på dem och få en modell.
Ser förväntansfull ut.

Locka fram kommunikation, Alma

Prompt:
Håller upp kon och säger
"Nä vad säger kon?
Mmu..."

Locka fram kommunikation, Noah

gör att

Situation

Häller mjölk i skålen med flingor, mjölken är blå av karamelfärg!

för att

Beteende

Tittar på skålen och förälder, säger "Titta, mjölken är blå!"

Konsekvens

Bekräfta "Ja så tokigt!", skratta tillsammans

Prompt:
Titta på barnet och säg
"Nej men vad är det för
färg på mjölken??"

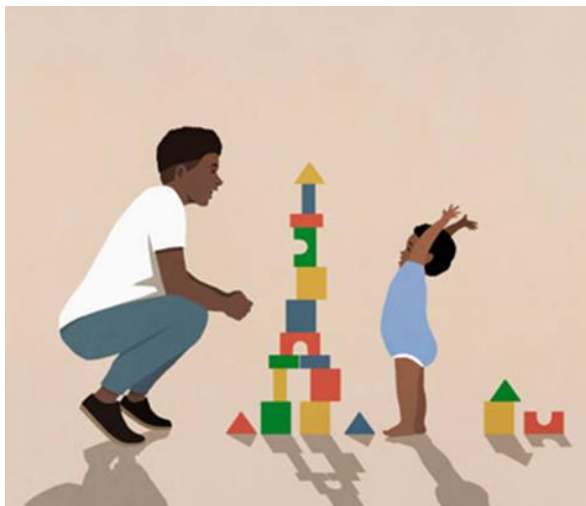
Locka fram kommunikation, Noah

Prompt:
Titta på barnet och säg
"Vad hittade vi i tvätten!?"

Locka fram kommunikation i vardagen

Locka fram kommunikation i vardagen

Utgå från vad barnet gillar, arrangera en situation som ger barnet anledning att kommunicera. När barnet signalerar att det vill ha mer/fortsätta, förstärk den signalen genom att ge mer/fortsätta. Kanske behöver du hjälpa/promppta barnet att göra en tydlig kommunikativ signal?

Tillvägagångssätt

Lägg föremål inom synhåll, men utom räckhåll

- Favoritleksak på hylla
- Frukt i kylskåpet

Ge små portioner

- Dela kex eller frukt i småbitar och ge en bit i taget
- Håll upp lite dryck åt gången

Korta aktiviteter

- Såpbubblor
- Blåsa upp ballong
- Rasa torn
- Leksaker som barnet behöver hjälp att starta igång

Låt barnet välja

- Vill du ha mjölk eller vatten?
- Ska vi gunga eller åka rutschkana?
- Vill du titta på Babblarna eller Pippi?

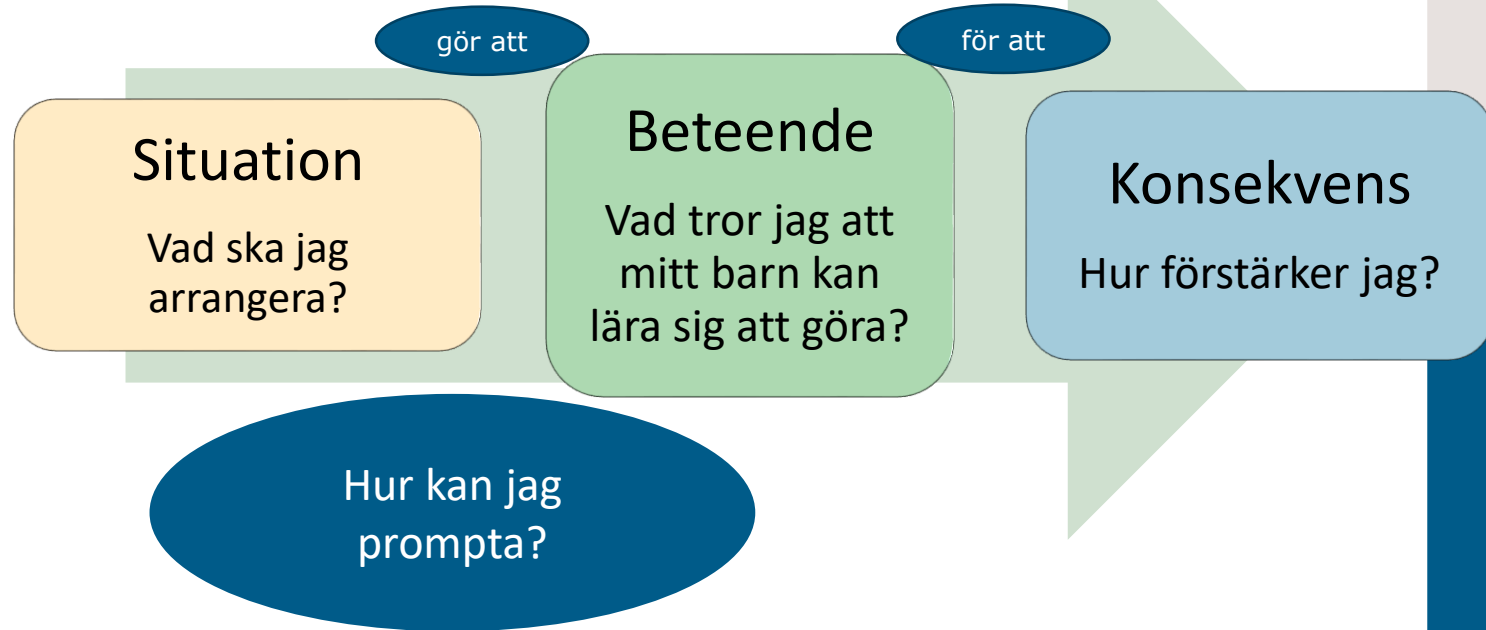
Paus i rolig aktivitet

- Stanna upp i jagalek
- Stanna upp i sång eller ramsa
- Gunga och stanna upp

Så här ska jag göra

Hur kan du locka fram kommunikation?

Hemuppgift 1

Planera en situation för att locka fram kommunikation. Prova vid minst ett tillfälle, redovisa hur det gick med SBK-kedjan.

Hur gick det?

Situation: Vilken situation arrangerade du för att barnet skulle vilja ha mer/fortsätta?

Beteende: Vilken kommunikativ signal gjorde barnet? Gav du någon hjälp/prompt?

Konsekvens: Vad blev det för konsekvens?

Situation	
Beteende	
Konsekvens	

Mål med hemuppgift- Locka fram kommunikation

Mål för barnet:

- Visar att hen vill fortsätta en aktivitet/lek *eller*
- Begär något hen vill ha *eller*
- Kommenterar, visar eller berättar något i socialt syfte

Mål för dig som förälder:

- Skapa tillfällen som utvecklar ditt barns kommunikation

Mål för dig och ditt barn:

- Fler tillfällen av kommunikation

Hemuppgift 2

Vad är förstärkande för ditt barn?

Hitta förstärkare

Instruktion: Försök att lista minst tio förstärkare, helst inom flera olika kategorier. Skriv bara det som barnet tycker om just nu.

Datum:

Ifyllt av:

Förstärkare, exempel

Äta
(vindruvor, choklad, chips)

Dricka
(saft, vatten, välling)

Lyssna på
(musik, rassel, ljudleksaker)

Titta på
(skärm, såpbubblor, glitter, saker som blinkar eller snurrar)

Känna på
(vibrationer, bli kliad, olika material)

Sysselsätta sig med
(rada upp bilar, kulbana, pussla)

Göra tillsammans
(kittellekar, sjunga sånger, bli jagad)

Det här tycker barnet extra mycket om nu:

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
 6. _____
 7. _____
 8. _____
 9. _____
 10. _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Nästa gång

Hemuppgifter

- Locka fram kommunikation
- Vad är förstärkande för ditt barn?

Tema Samarbete i vardagen

Vi ses nästa vecka!